

ת"פ 31559/08/20 - מדינת ישראל נגד ינון בוזגלו, נתנאל שושן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 31559-08-20 מדינת ישראל נ' בוזגלו ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופטת מרב גרינברג המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד עינב וינוגרד
נגד הנאשמים		1. ינון בוזגלו 3. נתנאל שושן ע"י ב"כ עוה"ד קובי בן שעה

גזר דין (נאשמים 1, 3)

1. הנאשמים 1 ו-3 (להלן-הנאשמים) נותנים את דינם בגין עבירות שעניינן גידול סם מסוכן מסוג קנבוס. הנאשם 1 הקים מעבדה ייעודית לגידול הסם, ובה גידל והפיק סם במשקל שיא של 425.62 ק"ג נטו בשווי עשרות מיליוני שקלים. עוד מיוחסת לו עבירת גניבת חשמל בשווי של 692,499 ₪. הנאשם 3 סייע לו בביצוע העבירות.

2. ביום 13.7.21 הגיעו הצדדים להסדר טיעון דיוני, והורשעו בעבירות הבאות: נאשם 1 בייצור, הכנה והפקת סם מסוכן, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג-1973 (להלן-הפקודה), החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(ג) רישא לפקודה, גניבת חשמל, לפי סעיף 400 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן-החוק); נאשם 3 בסיוע לייצור, הכנה והפקת סם מסוכן, לפי סעיף 6 לפקודה בצירוף סעיף 31 לחוק, סיוע להחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(ג) רישא לפקודה בצירוף סעיף 31 לחוק, סיוע לגניבת חשמל, לפי סעיפים 400 ו-31 לחוק.

3. כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן, בין התאריכים 30.6.19 ועד 3.8.20 שכר הנאשם 1 אולם בקומה השנייה בבניין בעיר ראשון לציון. כשנה עובר ליום 3.8.20, הקים נאשם 1 באולם, מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס, הנאשמים 2-3 סייעו לו בכך החל ממספר חודשים עובר למועד זה. הנאשם 1 רכש לצורך הקמת המעבדה מאות שתילי קנבוס, חומרי דישון, אדניות ואמצעים רבים ונוספים לגידול הסם, וצייד את המעבדה בציוד מתאים: מאווררים, בריכות מים, אינקובטורים, מפוחים, משאבות מים, שנאים, מנורות, גנרטור, מכונות לבקרת אקלים, מצננים, מיכלי פחמן דו חמצני, ארונות חשמל, שואב אבק תעשייתי, מחשב נייד ומקרר. הנאשמים 2-3 סייעו לו בציוד המעבדה ובהפקת, גידול וייבוש עלי הקנבוס. ביום 3.8.20, נתפס באולם סם קנבוס בכמות כוללת של 425.62 ק"ג נטו בשווי עשרות מיליוני ₪. במהלך התקופה הרלוונטית, ביצע נאשם 1 או מי מטעמו מעקף לא חוקי

במפסק החשמל, ובאמצעות החיבור הלא חוקי נטל במזיד המשך כשנה חשמל בשווי של 692,499 ₪, הנאשמים 2-3 סייעו לו במשך מספר חודשים.

4. ביום 13.7.21 הציגו הצדדים הסדר טיעון דיוני, לפיו יודו ויורשעו הנאשמים בעובדות כתב אישום מתוקן, ויפנו לשירות המבחן לעריכת תסקירים. הצדדים לא הגיעו להסכמות עונשיות. עניינו של הנאשם 2 טרם הסתיים.

תסקירי שירות המבחן

נאשם 1

5. בעניינו של הנאשם התקבלו שני תסקירים, הבאים בהמלצה של ענישה שיקומית בדמות עבודות שירות וצו מבחן.

6. על פי התסקיר הראשון (27.2.22), הנאשם בן 25, רווק, נעדר עבר פלילי, עובד בחברת בנייה.

נסיבות חייו מורכבות וקשות, הנאשם סיים 10 שנות לימוד, סבל מהפרעות נפשיות ופיתח התנהגויות אופייניות ל-OCD, על רקע קשייו אלו נשר ממערכת החינוך, ולאחר שהות ממושכת בבית הוריו שהתקשו להתמודד עם מצבו הרגשי והתפקודי, עזב בגיל 15 את בית הוריו ולמשך כחצי שנה דר ברחוב. בהמשך החל לעבוד בעבודות מזדמנות, נעזר בעמותת "בית חם" שתמכה בו למשך ארבע שנים, קיבל פטור משירות צבאי על רקע נפשי. בגיל 21 חלה התדרדרות במצבו, התמודד עם התקפי חרדה חוזרים, והתנתק מסביבתו. בעקבות מצבו החל לצרוך סמים מסוג קוקאין וממריצים שונים, על רקע זה חבר חובות לגורמים עברייניים ולא הצליח לפרוע את חובותיו, לדבריו הופעלו עליו לחצים כבדים להחזרת החובות ולביצוע המעשים מושא כתב האישום. הנאשם קיבל אחריות על ביצוע העבירות, הצר על מעשיו, קשר מעורבותו זו לאורח החיים ההתמכרותי שניהל, למצוקה הכלכלית ולתחושות האיום והפחד שחש. לדבריו, מעצרו חידד לו את הצורך לקחת אחריות על חייו והתנהלותו.

באשר להליך הטיפולי - הנאשם שוחרר במסגרת הליך המעצר לבית הוריו בתנאי פקא"ל, ובהמשך, נקלט מיוזמתו, בקהילה טיפולית "רטורנו" וכעבור כשנה סיים בהצלחה תוכנית טיפולית מלאה, כולל שלב ההוסטל. מדיווח של גורמי המקצוע בקהילה עולה כי עבר תהליך טיפולי משמעותי ואינטנסיבי והוא בעל מוטיבציה לשנות אורחות חייו.

שירות מבחן העריך, שהנאשם עושה מאמצים כבירים על מנת להמשיך לשמור על הישגיו, מחויב להמשיך ההליך וסיכויי שיקומו חיוביים. בדיקת שתן שמסר העידה על ניקיונו. עוד

התרשם מהעדר דפוסי עבריינות מושרשים, וסבור כי השתתף מאסר בפועל לתקופה ארוכה עלולה לחשוף אותו להשפעות שליליות, להביא לנסיגה משמעותית במצבו ולחבל בהליך שיקומו. לפיכך המליץ לסיים ההליך בענישה שיקומית בדמות צו מבחן למשך 18 חודשים ועבודות שירות. בדיון מיום 1.3.22, שנקבע לטיעונים לעונש, מצא בית המשפט (כב' השופט טרסי) להמשיך ולעקוב אחרי הליכי הטיפול והנאשם הופנה לתסקיר משלים.

7. בתסקירו המשלים (12.9.22) שב שירות המבחן על המלצותיו לענישה שיקומית. עולה כי לאורך תקופת הדחייה

מנהל הנאשם אורח חיים עצמאי ויצרני, מתגורר בשכירות בדירה בפתח תקווה יחד עם שותפים ועובד מזה כשמונה חודשים בחברת בנייה. מעסיקו מסר בשיחה טלפונית כי הוא עובד מסור, רציני ואחראי.

במישור הטיפולי, הנאשם סיים קבוצת צעירים שהתקיימה בשירות המבחן אחת לשבוע במשך כארבעה חודשים, התמיד בהגעה למפגשים, שיתף פעולה וניכר כי נתרם מהקבוצה. בסיומה הופנה לתכנית ית"ד בפתח תקווה הנותנת מענה ותמיכה לצעירים חסרי עורף משפחתי, במסגרתה ילווה על ידי עובד סוציאלי. בנוסף, משתתף בקביעות בקבוצות N.A. ואמור להתחיל טיפול וליווי על ידי פסיכיאטר מטעם קופת החולים.

נאשם 3

8. הנאשם, בן 29, נעדר עבר פלילי, נשוי, מתגורר עם אשתו בבני ברק, עובד בשיווק בשר כשלוש שנים, מתנדב בארגון "איחוד הצלה" כחובש מזה כארבע שנים, סיים 12 שנות לימוד במסגרות ישיבות חרדיות ודתיות. בתום לימודי החובה המשיך לימודיו כאברך בכולל, כיום מצוי בהליך לקבלת הסמכה לתעודת רב מטעם הרבנות הראשית לישראל.

בשנת 2016 נישא, ומאז מתמודד הזוג עם קשיים להרות, שהובילו למשבר ביניהם. לדברי הנאשם, על רקע קשיי התמודדות עם המשבר החל להשתמש בסמים. כיום, לאחר ביצוע העבירות השתלבו בטיפול זוגי וחל שיפור בקשר ביניהם.

באשר לביצוע העבירות, הנאשם לוקח אחריות חלקית על ביצועו, תיאר כי סייע בהקמת המעבדה בכך שסיפק את הציוד הדרוש להקמתה, במסגרת שליחויות שעשה עבור הנאשם 1 ממניעים כלכליים. לדבריו, תחילה לא היה מודע לכך שפעולותיו מסייעות לקיומה של מעבדת סם, אך בהמשך הבין את משמעות מעשיו וצמצם מחומרתם ומשמעותם. הודה כי צרך סם עם הנאשם 1 כאמצעי להתמודדות עם מצבו הרגשי ובשל רצונו להימנע לשוב לביתו בשל הקונפליקטים עם אשתו. כיום מבין את חומרת מעשיו ומביע צער וחרטה על התנהגותו.

באשר לשימוש בסמים, לדבריו החל להשתמש בסמים בנסיבות חברתיות בגיל 25, ובהמשך, בתדירות גבוהה יותר, על רקע מצוקה רגשית והמשבר הזוגי. בשנה האחרונה שומר על ניקיון מסמים, ארבע בדיקות שתן שמסר תומכות בדבריו. הנאשם השתתף במסגרת הליך המעצר בקבוצה לעצורי בית בה לקח חלק פעיל, והביע נכונות להשתלב בטיפול במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות בבני ברק. שירות המבחן העריך כי הסיכון במצבו פחת במידה מסוימת אך עודנה קיימת נזקקות טיפולית ומשכך המליץ על דחייה לבחינת מצבו וגיבוש המלצה סופית.

9. מתסקירו המשלים (13.9.22) עולה כי מחודש מרץ 2022 שולב במסגרת טיפולית הכוללת טיפול פרטני חד שבועי, לפי דיווח גורמי הטיפול הנאשם אחראי, משתף פעולה ומוסר בקביעות בדיקות שתן המעידות על ניקיונו. בנוסף השתתף בקורס אנגלית מטעם היחידה. הנאשם תיאר כי נתרם מהטיפול והביע נכונות להמשיכו ביחידה להתמכרויות במסגרת צו מבחן. שירות המבחן העריך כי הסיכון במצבו פחת אולם יש צורך בהמשך מעורבות טיפולית כדי להפחית מרמת מסוכנותו עוד יותר. נוכח נתוניו הנורמטיביים, גילויי החרטה, היעדר עבר פלילי

והמוטיבציה שמבטא להמשך טיפול, בא שירות המבחן בהמלצה להעמידו בצו מבחן למשך שנה ולענישה בדרך של עבודות שירות.

תמצית הטיעונים לעונש

10. המאשימה, באמצעות ב"כ עו"ד י. שביט, עמדה על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשמים, ובהם שמירת בריאות הציבור, רכוש והסדר הציבורי ועל הצורך להיאבק בתופעת גידול הסמים והפצתם באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה. לדבריה, הנאשמים, כמו רב מגדלי הסמים, הם צעירים נעדרים עבר פלילי, שביצעו את העבירות ממניע כלכלי. נסיבות הגידול חמורות, כללו תכנון מוקדם ומוקפד, כמות הסמים גדולה וחריגה במיוחד, ופגיעתם בערך המוגן גבוהה.

באשר לנאשם 1, עתרה למתחם ענישה הנע בין 50-70 חודשי מאסר. לטענתה, הנאשם לא עבר הליך שיקום יוצא דופן ויש מקום לחריגה מתונה בלבד מהמתחם, עוד סבורה שהמלצת שירות המבחן מקלה מאד ואינה הולמת את נסיבות המעשים. לפיכך עתרה למאסר בן 40 חודשים לצד ענישה נלווית וקנס משמעותי. אשר לנאשם 3, עתרה למתחם הנע בין 25-35 חודשי מאסר, ביקשה להשית עליו מחצית מזה שייגזר על הנאשם 1, ואיננה סבורה כי יש מקום לחריגה מטעמי שיקום,

עוד עתרה להכריז על הנאשמים כסוחרי סמים, ולהורות על חילוט ציוד המעבדה וכספים השייכים לנאשם 3.

11. ב"כ הנאשמים, עו"ד בן שעה, עתר לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן, וסבור ששני הנאשמים מצויים בהליך שיקומי משמעותי המאפשר חריגה מהמתחם. באשר לנאשם 1, טען ששינה את אורח חייו מקצה לקצה, כשמנער דר רחוב, מכור לסמים, הסובל מהפרעות נפשיות, הפך, בזכות הירתמותו לטיפול אינטנסיבי בקהילה טיפולית סגורה, לבחור גמול מסמים, יציב נפשית, המנהל אורח חיים יציב ומתפרנס כמדריך בקהילה אותה סיים. לשיטתו מדובר בשיקום יוצא דופן, הנאשם השתלב בהליך הטיפול מיוזמתו, מצוי בו זמן רב וסיימו בהצלחה רבה. לדבריו, מאסר בפועל עלול לפגוע אנושות בהליך שיקומו, ולגרום להתדרדרות פיזית ונפשית. באשר לנאשם 3, טען כי האירוע חריג לאורחות חייו ועמד על נסיבותיו המורכבות, קשיי הזוג להורות והוצאות כספיות גבוהות שנועדו למימון טיפולים רפואיים, בשילוב דימוי עצמי נמוך, הובילו להתדרדרות לצריכת סמים ולהסתבכות בעבירות. עוד הוסיף כי הנאשם מתנדב ב'איחוד הצלה' (הוגש אישור) ולומד לקבלת תואר של רב. בנסיבות אלו, ביקש להימנע מלהטיל עונש מאסר ולאפשר לו לשמר את יציבות התא המשפחתי ואורח חייו הנורמטיבי.

הצדדים הגישו אסופת פסיקה התומכת בעתירתם העונשית.

12. במסגרת הראיות לעונש שמעתי מספר עדים שהעידו לטובת הנאשמים: מר ידידיה גולן, חברו של נאשם 1, תיאר בדבריו את השינוי שעשה הנאשם בחייו, מאדם לא מתפקד הצורך סמים לאדם משוקם שמתמודד עם האתגרים בחייו בהצלחה. עוד העיד לטובתו מר משה מזרחי, חברו וסיפר כי התרשם מיכולת הנתינה שלו והצלחתו כמדריך טיפולי.

לטובת הנאשם 3 העיד מר שמעון יזדי, שלמד עימו בישיבה ועבד עמו. מר יזדי סיפר על כישוריו ומידותיו הטובות של הנאשם, על כך שמסייע לאחרים וצפוי לו עתיד כטוען רבני.

13. **הנאשם 1 בדברו האחרון** תיאר את ילדותו הקשה כילד מוחרם, אלים, לא רצוי, שהפך בעל כורחו לדר רחוב החי מהיד אל הפה, נע ונד במקומות שונים בארץ ומנותק ממשפחתו. ארוכות בנתק מוחלט ממשפחתו. כיום, לדבריו, נלחם על חייו, עושה מאמצים רבים לשימור הישגיו, ומבקש הזדמנות להתחיל מחדש.

14. **הנאשם 3 בדברו האחרון** תיאר בהתרגשות רבה את הקשיים שחווה ביחד עם בת זוגו ולחצי הקהילה מסביבם, והסביר כי מצא נחמה בסמים. הנאשם הוסיף שההליך טיפולי בו שולב, השיב לו את כוחותיו ונתן לו כלים להצלחה. כיום, לדבריו, אופטימי, מכפר על הנזק שגרם, ומבקש את התחשבות בית המשפט בגזירת העונש.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

15. על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

16. אין צורך להכביר מילים באשר לחומרת מעשי הנאשמים ופגיעתם בערכים המוגנים של בריאות הציבור, שלומו וביטחונם וחשיפתו לנזקים ישירים ועקיפים הנגרמים כתוצאה מגידול סמים בהיקף כה נרחב. פסיקת בית המשפט העליון עמדה לא אחת על הצורך במיגור עבירות גידול סמים במעבדות ייעודיות ועל פוטנציאל הנזק הטמון בה "הלכה מושרשת היא שבעבירות של ייצור והפקת סם מסוכן בכמות משמעותית, על הענישה להיות מחמירה ומרתיעה. עבירות כאלו מעוררות צורך בהטלת ענישה ממשית אשר תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוען. זאת, בין היתר במטרה למגר את מעבדות הסמים הפועלות במדינה, המתפשטות כאש בשדה קוצים" (ע"פ 126/22 מדינת ישראל נ' פלוני (27.4.2022); ע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל (12.8.2018); ע"פ 5807/17 משה דרחי נ' מדינת ישראל (18.6.2018); ע"פ (מח'-מרכז) 27388-03-20 מדינת ישראל נ' סויסה (14.12.2020)).

17. מדרג חומרתה של עבירת הגידול נקבע בהתאם לנסיבותיה, כך בין היתר ייבחנו מידת התכנון המוקדם, היקף השתילים, כמות ומשקל הסמים שגדלו והכלים והמשאבים שהושקעו בגידול (ע"פ 8988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל (8.3.2017)).

18. נסיבות מעשי הנאשמים, בדגש על נאשם 1, חמורות ביותר. הנאשם 1 הוא הרוח החיה מאחורי הקמת המעבדה. לצורך כך שכר אולם (!), ללמדנו על גודלה של המעבדה, רכש ציוד ייעודי הכולל, בין היתר, 15 מזגנים, 72 מאווררים, מצננים, ארונות חשמל ועוד, ובמשך שנה הפעיל במקום מעבדה לגידול סם והפקתו. נסיבות מעשיו מלמדות על תכנון, הצטיידות בציוד ייעודי ופעילות עבריינית ממושכת.

19. במועד תפיסתו החזיק במעבדה סם מסוג קנאביס במשקל עצום של כ-425 ק"ג, בשווי עשרות מיליוני ₪. היקפה החריג של המעבדה, או שמא נאמר, מפעל לייצור סם, ומשך פעילותה, מלמדים על ההשקעה הרבה בזמן ובכסף, הנאשם הסתייע בנאשמים 2 ו-3. עוד ביצע שינויים במפסק החשמל לצורך חיבור פיראטי של המעבדה לחשמל ובמטרה להימנע מתשלום בעבור צריכת החשמל הגבוהה, באמצעות כך גנב חשמל לאורך תקופה של שנה שלמה בסכום מוערך של 692,499 ₪. הנזק שנגרם ממעשי הנאשם רב, לו הופץ הסם שנתפס היה נגרם נזק משמעותי לציבור והפגיעה בערכים המוגנים הייתה גדולה עוד יותר.

20. חלקו של נאשם 1 בביצוע המעשים משמעותי, כנטען בעובדות כתב האישום, נאשם 3 סייע בידו לצייד את המעבדה, לגדל את הצמחים, לייבשם ולהחזיקם, וזאת במשך מספר חודשים עובר ליום התפיסה, עוד סייע הנאשם 3 בגניבת החשמל. אין מדובר בסיוע נקודתי או לטווח קצר אלא במי שעבד והתפרנס במשך תקופה לא קצרה מסיוע בתפעול מעבדת סם תוך שהוא מודע היטב לטיב מעשיו ותרומתו. נאשם 1 ביצע את המעשים ממניע כלכלי, כעולה מתסקירו, חב חובות כבדים לגורמים עברייניים שמהם רכש סמים, ומשלא הצליח לפרוע את חובותיו, נענה ללחצים שהופעלו עליו והקים את המעבדה. נאשם 3, הסביר אף הוא בתסקירו, שבאותה תקופה עשה שימוש בסם והיה שרוי במשבר אישי, אך אין בכך כדי להצדיק את מעשיו ונראה כי ביצע את המעשים ממניע כלכלי.

21. מידת פגיעת מעשי הנאשם 1 בערכים המוגנים היא ברף גבוה. בהקשר זה נתתי דעתי לחלקו בביצוע העבירה, לכמות החריגה של הסם והנזק שבצידה, תכנון המעשים, משך ביצוע המעשים וגניבת החשמל בהיקף רחב. מידת הפגיעה בערכים המוגנים של מעשי נאשם 3 היא ברף בינוני. בהקשר זה יצוין, כי יוחס לו סיוע, שטיבו לא פורט, במשך מספר חודשים ולא לאורך כל תקופת הפעלת המעבדה.

22. **אשר למדיניות הענישה הנוהגת** - על דרך הכלל, דינם של המעורבים בהקמת ותפעולן של מעבדות לגידול סם, כל שכן מעבדות שבהן הופק סם במשקל נכבד ובשווי כספי רב, להישלח למאסר ממושך. עוד מורה הפסיקה, כי בעבירות גידול סם בהיקף נרחב שומה עלינו לבכר את האינטרס הציבורי והרתעת הרבים על פני נסיבותיו של הנאשם (ע"פ 2194/14 **בן שמעון נ' מדינת ישראל** (10.9.2014)):

"בית משפט זה חזר פעם אחר פעם על הצורך להחמיר בעונשם של מי שעברו עבירות סמים ולא אחת נפסק כי ככלל כאשר בעבירות סמים עסקינן השיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של הנאשם נסוגים מפני האינטרס הציבורי שבהרתעת הרבים ומפני הצורך למיגור נגע זה"

23. מתחם הענישה שנקבע במעבדות סם בהיקף של 70-100 ק"ג נע בין 28-54 חודשי מאסר (ע"פ 126/22 **מדינת ישראל נ' פלוני**, 27.4.22 (להלן: "עניין פלוני"); ע"פ 6229/20 **חן נ' מדינת ישראל** (4.2.21); ע"פ 863/18 **לירן סבן נ' מדינת ישראל** (15.11.18); ע"פ 529/22 **גולדברג נ' מדינת ישראל**, 6.6.22).

מתחם הענישה במעבדות סם בהיקף נרחב יותר, בהיקף של 250 ק"ג ומעלה, מטפס ועולה עד למתחם שנע בין 36-60 חודשי מאסר:

בע"פ 4387/20 **דרור נ' מדינת ישראל** (8.2.2021), ערעור וערעור שכנגד, נדון עניינם של שלושה נאשמים שהקימו יחד עם אחרים שלוש מעבדות לגידול סם קנבוס, בהם נתפס סם במשקל כולל של **584.4 ק"ג** ובגניבת חשמל בשווי של מאות אלפי שקלים. שניים על כל אחד מהנאשמים נגזרו 45 חודשי מאסר וענישה נלווית וקנס בסך 125,000 ₪. (במסגרת הערעור הוחמר ל- 175,000 ₪). על הנאשם השלישי, שיוחס לו גידול במעבדה אחת, הוטל עונש של 34 חודשי מאסר בפועל, בית המשפט העליון הקל בעונשו בהתאם לעקרון אחידות הענישה, כך שיעמוד על 30 חודשים;

בת"פ (מח' מרכז) 31925-05-20 **מדינת ישראל נ' לסרי** (14.9.2021) הורשע נאשם בייצור והכנת סם קנבוס במעבדה שהקים, בה נתפס סם במשקל של **544.65 ק"ג**. עוד הורשע בגניבת חשמל בשווי 259,429 ₪. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי המאשימה תטען לעונש של 5 שנות מאסר בפועל הכוללות הפעלת תנאי. נקבע מתחם ענישה הנע מ-3 עד 5.5 שנות מאסר בפועל. הנאשם, צעיר, לחובתו הרשעות קודמות בין היתר בעבירות סמים ואליומות, תסקירו שלילי, נדון למאסר בן 48 חודשים, כולל הפעלת תנאי בן 5 חודשים במצטבר, מאסר על תנאי וקנס בסך 100,000 ₪;

בע"פ 2519/21 **גולדשטיין נ' מדינת ישראל** (9.6.2021), נדחה ערעור המערער שהורשע בעבירות ייצור והכנת סם קנבוס וגניבת חשמל, במעבדה שהקים יחד עם אחר, בה נתפס סם במשקל של **236 ק"ג**. בנוסף נתפס בביתו קנבוס במשקל 447 גרם. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 30-60 חודשי מאסר בפועל. הנאשם, רופא בהכשרתו ללא עבר, שנקלע לחובות לשוק האפור, נדון מטעמי שיקום למאסר בן 20 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסך 20,000 ₪;

בת"פ (מח' ב"ש) 49625-04-17 **מדינת ישראל נ' אלאטרש** (18.3.2018), הורשע נאשם בעבירות של ייצור והכנת סם במשקל של 253.9 ק"ג. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע בין 2.5-5 שנות מאסר בפועל. הנאשם, ללא עבר, ביצע את העבירה ממניעים כלכליים, נסיבותיו המשפחתיות מורכבות, נדון למאסר בן 45 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסך 30,000 ₪;

בת"פ (מח' מר') 39513-02-21 **מדינת ישראל נ' אוחיון** (18.7.2022), הורשע נאשם בעבירות של ייצור והכנת סם קנבוס במעבדה שהקים, בה נתפס סם במשקל **288.34 ק"ג** בשלבי גידול שונים. עוד הורשע בגניבת חשמל בשווי של כ-67,000 ₪. נקבע מתחם ענישה הנע בין 40-64 חודשי מאסר בפועל. הנאשם, צעיר ללא עבר, נסיבות חייו מורכבות, החל בטיפול ראשוני. בית המשפט מצא לחרוג במידת מה מהמתחם והעמיד עונשו על 32 חודשי מאסר, מאסר על

תנאי וקנס בסך 30,000 ₪;

24. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים, בהינתן נסיבות מעשיו של נאשם 1, אני קובעת מתחם ענישה הנע בין **45-66 חודשי מאסר בפועל**; באשר לנאשם 3, אני קובעת מתחם הנע בין **20-36 חודשי מאסר**.

עתירת ההגנה לסטייה ממתחם העונש ההולם מטעמים של שיקום

25. עתה משקבענו את מתחם הענישה הראוי, נעבור לבחון את עתירת ההגנה, לאימוץ המלצות שירות המבחן לחריגה ממתחם הענישה לצרכי שיקום ולענישה שיקומית שאינה כוללת מאסר ממש. אשר לנאשם 1, מסכימה המאשימה כי נתונו מצדיקים סטייה מטעמי שיקום, אך סבורה כי די בחריגה מתונה מהרף התחתון של המתחם, אשר לנאשם 3 סבורה כי אין בעניינו מקום לחריגה.

26. לשון סעיף 40ד' לחוק מלמדת, כי לעיתים כאשר "**נאשם השתקם**" או כי "**יש סיכוי של ממש שישתקם**", עשויים שיקולי השיקום לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול (רע"פ 7572/12 **הזייל נ' מדינת ישראל** (23.10.12)). בצד זאת, שיקולים אלו אינם עומדים לבדם, במכלול השיקולים יש ליתן משקל כבד להרתעת היחיד והרבים ולנזקים שנגרמו לנפגעי העבירה: "**נקבע לא אחת כי יש לנקוט בזהירות בכל הנוגע לסטייה ממתחם הענישה בשל שיקולי שיקום, ולבחון כל מקרה על נסיבותיו**" (ע"פ 1229/19 **סלומינסקי נ' מדינת ישראל** פסקאות 13, 15 (1.7.2019)).

27. עוד נקבע, כי אין די בנאשם המראה נכונות כנה להשתלב בהליך שיקום אלא יש להציג הליך משמעותי המגלה פוטנציאל שיקומי ממשי, תוך קביעה כי חלה הפחתה ממשית בסיכון לביצוע עבירות. בהקשר זה, קבעה הפסיקה כי על מנת להעריך את סיכויי השיקום יש לשקול, בין היתר, את "**המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה**" (ע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל**, פסקה 24 (18.4.2018)); ע"פ 3613/17 **זיבלד נ' מ"י** (17.01.2019)).

נאשם 1

28. **יישומן של הלכות אלה על עניינו של נאשם 1 מביא בבירור אל המסקנה כי מדובר במקרה שיקום מובהק**. הנאשם בן 26, נסיבות חייו מורכבות, סובל מ-OCD. בגיל 15 עזב את בית הוריו, נע ונד בארץ, ללא מעגל תמיכה ומסגרת יציבה. על רקע קשיים אלו החל לצרוך סמי רחוב, וצבר חובות לגורמים עברייניים, בדבריו לעונש שיתף הנאשם, כי מעצרו בתיק זה שקטע את התדרדרותו, היווה עבורו הזדמנות לשנות כיוון ולהתחיל מחדש.

החלטתו להשתלב מיוזמתו בקהילה טיפולית ראויה לשבח. הנאשם השלים בהצלחה הליך טיפולי בקהילת "רטורנו",

מעבר לגמילה הפיזית מסם, עבר הליך טיפולי הוליסטי, כיום עובד לפרנסתו כמדריך בקהילת הצעירים (נ/3-4). מדו"ח סיכום טיפולי שהתקבל מהקהילה, עולה כי שוהה בקהילה כ-17 חודשים, להתרשמות עו"ס הקהילה, מדובר בבחור מרשים ובבן שעבר טיפול משמעותי וממצה בקהילה וערך שינוי יסודי בחייו. תקופה מסוימת עבד בחברת בניה ועולה מהתסקירים כי נחשב לעובד אחראי שזכה להערכת מעסיקו. מאמציו של הנאשם להיגמל מסם ולשנות את אורח חייו מרשימים והסיכון הנשקף ממנו להישנות ביצוע עבירות, פחת במידה רבה. לאחר נתק ממושך עם משפחתו, התחדש הקשר ביניהם. **על יסוד כל אלו ניתן לקבוע כי מדובר בנאשם המצוי בהליך שיקום מתקדם וסיכויי שיקומו מצדיקים סטייה משמעותית ממתחם הענישה.**

29. **האם נתקיימו בפנינו נסיבות חריגות המצדיקות להקל עם הנאשם עד כדי הימנעות משליחתו למאסר ממש?** עניינו של נאשם 1 משקף באופן חריף ביותר את המתח שבין שיקולי השיקום ושיקולי הגמול וההרתעה בעבירות גידול מסחרי של סם מסוכן. מחד, נסיבות מעשיו חמורות ומנגד הליך שיקום ממושך ומוצלח. **לאחר שבחנתי, ביתר זהירות, את כלל השיקולים, מסקנתי היא כי הליך השיקום שעובר הנאשם יוצא דופן וסיכויי השיקום הגבוהים מצדיקים את הצעד החריג של סטייה לקולה מהמתחם והסתפקות בענישה של מאסר בדרך של עבודות שירות.**

אין חולק שמעשיו חריגים לחומרא, לכך אוסיף את הצורך בענישה משמעותית בעבירות גידול סם למען מיגור התופעה והרתעת עבריינים פוטנציאליים. אך דומני כי בצירוף נתוניו היחודיים של הנאשם יש בו כדי להוות מקרה שיקום חריג ויוצא דופן- ההתמסרות להליך טיפולי, שינוי יסודי של אורח חייו, המוטיבציה הטיפולית, שאיפותיו הנורמטיביות והצלחתו בקהילה. עוד מצאתי ליתן משקל מכריע לכך, שהנאשם משמש מזה תקופה כמדריך בקבוצת הצעירים בקהילה, דוגמא ומופת לסיפור הצלחה של בחור צעיר שהתדרדר לשפל המדרגה והצליח בכוחותיו שלו ובתמיכת גורמי הטיפול, להתמודד עם קשיים ואתגרים. קטיעת ההליך השיקומי שבו נתון זמן רב והוצאתו מהקהילה שהפכה להיות ביתו עשויה לפגוע פגיעה קשה בו, ובעיקר תפגע, באותם נערים מטופלים שרואים בו מודל לחיקוי.

עניינו של הנאשם מזכיר במידה לא מבוטלת את נסיבות המערער בע"פ 6734/20 **ארז גריף נ' מדינת ישראל** (5.11.20). במקרה זה הורשע המערער בהחזקת 1 ק"ג קוקאין בשווי רב. בית המשפט המחוזי (כב' השופט קובו) קבע בעניינו מתחם ענישה שנע בין 3-6 שנות מאסר, והסתפק, מטעמי שיקום, במאסר בן 9 חודשים בדרך של עבודות שירות. כמו במקרה שבפנינו, היה מדובר במי שסיים הליך טיפולי בקהילה ושימש בה בתפקיד משמעותי. בית המשפט העליון מצא ללכת לקראתו כבדת דרך נוספת, ובערעור שהגיש המיר את עבודות השירות בצו של"צ. בית המשפט מצא כי אכן העונש שהוטל על המערער נוטה עד מאד לקולא, אך נוכח נסיבותיו החריגות כמי **"שלא רק נתרם אלא גם תורם לאחרים שהיו ועדיין במצבו"**, סבר שלא יגרע חלקו של הציבור, אם ייגזר עליו עונש שיאפשר לו להמשיך לתרום ולהיתרם.

30. עוד אפנה למקרים נוספים, שבהם נדונו עניינים של נאשמים בעבירות גידול שעברו הליך שיקום משמעותי ונדונו לענישה טיפולית-שיקומית, שאינה כוללת מאסר ממש. אמנם היקפי הגידול נמוכים מזה שבפנינו, אך, בחלקם, הליכי הטיפול היו פחות משמעותיים: בע"פ 6162/21 **ניסים איזוב נ' מדינת ישראל** (9.3.2022), התקבל ערעורו של נאשם שנדון בגין הקמת מעבדה לגידול קנבוס בה נתפסו 255 שתילים במשקל של **70 ק"ג** וגניבת חשמל, למאסר

בן 28 חודשים. בית המשפט העליון התחשב בהליך גמילה שעבר ונסיבותיו החריגות והמיר את עונש המאסר ל-9 חודשי מאסר שירוצה בעבודות שירות. בע"פ 4285/17 **יצחקי נ' מדינת ישראל** (11.6.18) קיבל בית המשפט העליון את ערעורה של נאשמת, ללא עבר, שהורשעה בגידול של 100 ק"ג סם קנאביס. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 24-48 חודשי מאסר, והסתפק, משיקולי שיקום, בשנת מאסר. בית המשפט העליון קיבל את ערעורה והטיל עליה 6 חודשי עבודות שירות בלבד.

ועוד אפנה למקרים דומים נוספים שנדונו בבית המשפט זה ע"י מותבים שונים ובהם ניתנה עדיפות לאפיק השיקומי: בת"פ (מח' מרכז) 48938-06-20 **מדינת ישראל נ' שילה הברי** (גזר דיני מיום 28.9.2022) נדון נאשם שהורשע בעבירת גידול סם קנבוס במעבדה שהקים בהיקף של 100 ק"ג ובגניבת חשמל. הנאשם, בן 24, ללא עבר, בוגר קהילת "רטורנו", כיום גמול מסמים. הצדדים הסכימו לחריגה לשיקום, בהתאם להסכמות גזרתי את דינו לתשעה חודשי עבודות שירות וענישה נלווית; ת"פ 8843-02-15 **מדינת ישראל נ' בז'רנו**, הנאשם הורשע בייצור וגידול, ביחד עם אחרים, של 92 ק"ג סם וגניבת חשמל. נקבע מתחם שנע בין 28-52 חודשי מאסר, הנאשם עבר הליך טיפולי משמעותי בקהילה, הוטלו עליו 6 חודשי עבודות שירות. ת"פ 38647-12-20 **מדינת ישראל נ' מוטאדה** (גזר דינם של נאשמים 1 ו-5) שהורשעו בהפעלת שתי מעבדות ונדונו לעבודות שירות.

נאשם 3

31. הנאשם, בן 30, עברו נקי. הנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי, למד בישיבה, המשיך בלימודיו כאברך בכולל, כיום מצוי בהליך הסמכה לקבלת תואר של רב מטעם הרבנות הראשית לישראל, עובד מזה כשלוש שנים בתחום שיווק בשר, מתנדב בארגון איחוד הצלה במסגרתו מעניק סיוע רפואי לחולים ונפגעים הזקוקים לטיפול מיידי. מתסקירו לא עולה בעיית התמכרות, נראה כי על רקע משבר אישי וזוגי, החל להשתמש בסמים קלים, חבר לנאשם 1 והועסק על ידו במעבדה. הסתבכותו בתיק טלטלה אותו ואת משפחתו, מדבריו לעונש ניכר כי הנאשם ורעייתו עושים מאמצים רבים להביא ילדים לעולם, עד עתה, לדאבה, ללא הצלחה (אסופת מסמכים רפואיים סומנה נ/1). הנאשם עושה מאמצים רבים לייצב את אורח חייו, חזר לדרך הישר, מתנדב ומשולב בהליך טיפולי (נ/2), הסיכון שנשקף ממנו פחת באופן משמעותי. עוד ניתן להתרשם, כי אינו מאופיין בדפוסים שוליים. סיכויי שיקומו, בעיקר בשל חריגות התיק לאורח חייו ומידותיו הטובות, גבוהים, נתוניו מתאימים לחריגה מסוימת ממתחם הענישה לצרכי שיקום. גם בעניינו, לאחר שבחנתי את כלל השיקולים ונתתי משקל לפגיעה הקשה במשפחתו, לסיכון בקטיעת הטיפולים הרפואיים שעוברים בני הזוג, ולכך ששהה במעצר מעל לחודש וחצי, מצאתי להסתפק בענישה של עבודות שירות.

32. בהתאם לבקשת המאשימה אני מכריזה על הנאשמים סוחרי סמים לפי סעיף 36א(ב) לפקודה ומורה על חילוט כמפורט בסעיפים 1 ו-3 לבקשת החילוט בכתב האישום המתוקן. הכספים שהופקדו חלף חילוט רכב מסוג ביואיק מ.ר. 8954561 (ס' 2) יחולטו גם הם.

33. אשר לקנס- נאשם 1 הורשע בגניבת חשמל בהיקף רב. לא היה מקום לטעון במסגרת הטיעונים לעונש כנגד גובה הסכום, הנאשם הודה במיוחס לו במסגרת הסדר טיעון. נסיבות מעשי הנאשמים מחייבים הטלת קנס נכבד. אתחשב בכך שנאשם 1 משתכר בשכר נמוך ולנאשם 3 הוצאות רפואיות רבות. עוד נטען ע"י ההגנה, כי בנוגע לגניבת החשמל, הוגשה כנגדם תביעה אזרחית.

34. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

- א. **9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות**, במקום העבודה בית לחם יהודה בכתובת מגשימים 24 פתח תקווה. הנאשם יבצע את העבודות בימים א'-ה' בהתאם לטווח השעות שייקבע ע"י הממונה.
- ב. על הנאשם להתייצב לקליטה והצבה ביום 27.4.23 בשעה 08:00 במשרדי הממונה בכתובת לוחמי בית"ר 6, רמלה.
- ג. הנאשם מוזהר כי אם לא ישתף פעולה עם הממונה ניתן להמיר את העבודות במאסר ממש.
- ד. 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום עבירת סמים מסוג פשע.
- ה. צו מבחן לתקופה של 18 חודשים החל מהיום. הנאשם מוזהר בחובת שיתוף פעולה וכי אם לא יעשה כן, ניתן יהיה לפקיע את הצו ולגזור עליו עונש אחר תחתיו.
- ו. קנס בסך 30,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.5.2023.

נאשם 3

- א. **7 חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות**, במקום העבודה בית אבות - בית הורים רשת "ביחד" בכתובת ז'בוטינסקי 94 בני ברק. הנאשם יבצע את העבודות בימים א'-ה' בהתאם לטווח השעות שייקבע ע"י הממונה.
- ב. על הנאשם להתייצב לקליטה והצבה ביום 26.3.23 בשעה 08:00 במשרדי הממונה בכתובת לוחמי בית"ר 6, רמלה.
- ג. הנאשם מוזהר כי אם לא ישתף פעולה עם הממונה ניתן להמיר את העבודות במאסר ממש.
- ד. 8 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום עבירת סמים מסוג פשע.
- ה. צו מבחן לתקופה של 12 חודשים החל מהיום. הנאשם מוזהר בחובת שיתוף פעולה וכי אם לא יעשה כן, ניתן יהיה להפקיע את הצו ולגזור עליו עונש אחר תחתיו.
- ו. קנס בסך 12,000 ₪ או 40 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-24 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.5.2023.

עותק מהחלטתי יישלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

עמוד 11

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, ח' אדר תשפ"ג, 01 מרץ 2023, במעמד הצדדים.